

HEJES NOVELLA

hej, idő

A túloldalon farmerdzsekis egyetemisták, fiú és lány, a fiúnak szabályos profilja van, úgy tűnik, sietnek, mégis oly szellősen mennek. Átszalad a hídon, a folyómederben villanyoszlopok állnak, kis híján letapossa a fiú sarkát; hallgatózik ismét. Egy album, egy rohadt album, ismétli a lány, érted, bedilizett, nem ír már mást se, bedilizett, érted, kérdi kétségbeesetten, mintha az apjáról volna szó, minden egyes bélyeget aprólékosan leír, nincs egyéb háttére, se ő, se mások, se múlt, se jelen, csupán az albumja! A fiú a lányra néz, közélről szembetűnik lányos álla [„dűnésen kerek”], mond valamit. Magyarázta, válaszolja a lány, az a mi bajunk, hogy mindenütt érvényesek akarunk lenni, így aztán nem leszünk azok, ez okból és ekként szeljük ketté a világot: ők és mi, vagyis, mondta, ő nem fog hibázni, így, amit ír, az a lehető legérvényesebb. Nincs-e igaza? – érti meg a fiút, de ehhez fejét szinte a csípők közé kellett dugnia. A lány önkéntelenül hátrapillant, tekintete életlen, élettelen. Nem ismert meg! Lehet, mondja, csakhoggy eleven halott már, olyan, mint egy elkötött végtag! Nincs-e igaza? – szajkózza magamagát a fiú.

hej, idő

Égnek a lámpák, nem szabad érinteni, és hogy elterelje figyelmét felesége illatos testéről, már-már az ugrás határán, arra próbál gondolni, miért is megosztott a világ, emlékezni akar az író lánya tolmácsolta szavakra.. Ez jár az eszében, azaz ilyesmi és persze jó ködösen, később is, miután a nő feladta, rosszul vagy egyáltalán nem taktikázva... Nem azért van kelet meg van nyugat, mert itt jobb, ott meg rosszabb, igen!, hanem mert a nap kel s a nap nyugszik.

Veszekedő verebek ébresztették; nehezen kelt, de frissen; kattogva nyúltak ízületei, akárha egy nagy írógép volna ő. Úgy érezte, az a nagy mű, melynek a keresésére indult, az életmű, melyben boldogan *elveszhet*, neki is csurrant valamit a teljességből. A frissesség aztán

kelepcébe csalta, sej, édes kalodába, mivelhogy készülődés közben legényesen az asszony fenekére vert, ami tovább bonyolódott. Mintha két világ mozdulna bennem, szavalta elnyúlva a nő mellett. Nem három? – kérdezte az tájékozottan.

(A regényírók, hogy éreztessék az események összefonódását, azokat a burjánzó *liaisonokat*, amelyek meghatározzák egy ember sorsát, tíz, húsz, harminc évet is átugornak az időben. Én jelentést írok, nem ugrálhatok! Ön áthajol vállam fölött, és azt mondja, emlékezz! Emlékeim: emlékek):

Az asszony (első nő az életében, *név*) (tőle indult ki minden: akárha egy negatív *ügy* – bocsánat!) elkápráztatta, miként egy évekig magára hagyott kert: szeszélyes és grandiózus átalakulások, ugyanakkor két kezünk munkája híven őrződik, minden megvan, csak lélegzetállító arányokban etc. Fiatal, nagyon magas fiú állt mellette. Ő férjem, Tamáska!; kiderült, hogy azonos azzal az ismert kritikussal, akit szeretett *franciás* ítéletei miatt (nem 1789-re, a guillotine-okra gondol). A fiú *angolosan* magukra hagyta őket, beültek a gesztenyefák alá fagyizni, de aztán szemfülesen *cseh* sört rendeltek inkább. A nő dús, csigolyás haja kontyba volt tűzve, álmos nyaka szabadon tündökölt, a fülcimpa alól kék erecske futott le, eltűnve az *orosz* blúz mögött, le, lefelé, talán a lusta mellek tájékaig – *ami* egykor úgy vonzotta a lakli diákot, őt, miképp a folyón túli ismeretlen görögdinnyés birtok. Fölöttük halkán sóhajtoztak a gesztenyefák...

Eközben, akkor terelődött a szó a filozófusra, akinek a fiát a nő ismerte („sajnos elrohadt, mint annyian!”), ismerte jól, tőle tud az elsüllyedt nyelvről, amit apja, a nagy férfi megtalált, közönséges szavaink ott keringenek fölötte, ahogyan Atlantisz fölött az afrikai vándorok, megtalálta a kirekesztőlegesen igazi nyelvet, így a nő, majd magyarázni kezdte: csakcsupán erkölcsös mondatai vannak, azaz a kifejezés eleve és eredendően helytálló. Nem részletezem, a kerengőn megszólaltak a dalmahodt hangszórók, ők elhallgattak, s nézegették egymást. Azóta nem vágattam le a hajamat!, kiabálta át a nő.

hej, idő

Az utóbbihoz csatlakozva: az asszony a kéziratok felkutatására biztatta, hollétükről azonban nem tudott. Szerinte a férfi, ti. a filozófus, azt állította, hogy amennyiben birtokba veszi is a nyelvet, akkor a világ jöhet púpnak a hátára!

hej, idő

Felesége szeret táncolni, ő a színésszel társalog. A színész hajában *festett* ősz hajszájak villóznak *sanzsanszerűen*. A legszívesebben golfozni járnék, sajnos meg kell elégednem a tenisszel, szerepeimet jár-kál-va tanulom, ez sem elhanyagolható, sajnos a tanulás viszontag gyakran megkurtítja szerelmes éjszakáim, melyek köztudottan a legjobb erőnlétjavítók. Ön önmagához képest túl sármos! Vág ingerülten a színész szavába (ment volna haza). A foglalkozásomhoz nélkülözhetetlen, feleli az ostobán (okosan). Egész idő alatt érezhetni a nagyon előkelő parfümjét, mintha a sok nő epedő tekintete hívta volna elő a bőréből [„Tekintetek, amelyektől kiver a veríték!”] A színész felesége másodrangú színésznő, mint az uruk elhanyagolta nők, maga is az, túl van öltözve, túlfestett, szeme könnyes, szemében könny ragyog, zöld szemét könny nagyítja. Sáfránysárga a szoknyája [kirí, ki rí – bocsánat].

Egy fiú köszönt rá (híres család nevét viseli), tanár vagyok, mondja, humán értelmiségi. Fennhordja az orrát, hanyagul beszél, álszleng dendi. Direkte rosszul használja az ikes igéket és fölösen ragosít. Ezt direkte nem méltányolja *neki*, úgy beszélsz, mint a negatív szereplők a modern prózában, veti a szemére. Nem tud tőle szabadulni, a felesége is ott topog mellette, mennének *hazafelé*.

Szőke fiú sodródik eléjük, nagyon magas, hosszú nyakán kicsi fej billeg, hajszájai nem képeznek hajzatot, szálldosnak, mintha vízben, homloka szűk, elkeskenyedő, talán a távlatok miatt ennyire. Utálja, mert fel kell néznie, kicsit bele a villanyokba is. Kati küldte, mert egyszer a tévében egyazon műsorban szerepelt a filozófussal. Ledöntöttünk egy üveg konyakot, mert nagyon be vol-

tunk tojva. Feri vigyorában hosszú, hengeres fogak vannak: dehogy vele, ő akkor már rég halott volt, és felvételtől adták!

Feri elkéri feleségét, viszi az asszonyát, dobálja, forgatja, magához vonja, lapogatja. Micsoda tánc ez! Most veszi észre Feri hatalmas méretű cipőit, felesége kénytelen [„kéjtelen”] miattuk terpeszben járni; szoknyáján kirajzolódik a combja, a térde, mint denevérszárnyban a csont.

Őt is vonszolják, a Feri nője, *talán Zsazsának hívják*, muszáj táncolnod, nyávogja. *Állát* bedugja a *vállam* mögé [„rímkényszer”], ez egy féltékenységi játék, mondja majdnem sírva. Utálom a férfiakat, tör ki belőle, sokan odafordulnak. Aztán hirtelen elrugaszkodik, szinte futva indul, húzza őt is: gyere, gyere, váltsuk meg *tőlük* a világot! Velem? – kérdi, közben a feleségét keresi a szemével, gyere már! – fordul vissza a lány. Rossz a lehetete, mint a gyomrosoké, de lehet, hogy részeg, hogy ez is, az is. És a Feri? A lány sötéten bámul, rázza, rázza loboncos haját, utálom, kiáltja, úgy hangzik: utálóm! Ablakhoz érnek, a lány kikönyököl, kéjesen nyeli, nyeli a levegőt. Nyugodtabban kezdi: én férfiak nélkül akarok élni. Nem akarsz gyereket? – vág közbe elhamarkodottan; olajat önt vele a tűzre, a lány elsötétül ismét: nem akarok! – vagyis igen, akarok, de te itt milyen hülyeségeket kérde! Mi az, hogy akarni meg nem akarni, fondorlatosan védekezni vagy kirágni a szembenálló ellenkezés ingerlő burkát, elfolyatni a negatív szándékot! Megérzi a mondatokon a begyakoroltságot s hogy miket szolgálnak, megérzi a fülledt svádájú mondottak sötét intencióját. Szólok Ferinek, hogy itt vagyunk, mondja esetlenül. A lány nem áll meg, tüzesen száguld: rajtam nem fog egyetlen férfi sem uralkodni, ha úgy tűnik, hogy megteszi, akkor sem, mert ahol kényszer van, ott szabadság van – a lendület túlszalasztja magán – és megfordítva! – magyarázkodhat –, ahhoz, hogy szabadnak érezhesd magad, látnod kell a határokat. Beszéd közben lassan-lassan előredől, neki a mellkasának, érezni az összenyomott mellek melegét, ez most nem jó! – nem tudja, mi volna az idevaló. Enyhe csömörrel ellép, a lány megbillen, elkapja az ablakszárnyat. Tekintete hirtelen

kihűl, hánynom kell, nyöszörgi, kihajol az ablakon. Az ablak alatt portulák vannak. Szegény báránycák! – gondolja.

Lefekvés után, otthon már, asszonyát faggatja, Feri érdeklő. Rólam nem kérdezősködött? Azt kérdezte, mondja álmosan a nő, hogy kinek fogsz gyónni, ha velem vétkezel? Idéztem, te buta, kuncog a nő. Te, ezek egyformák, a nője meg akart erőszakolni, kezdi hévvel beszámolóját, kezdené, mert az asszony mély, szabályos szuszogása megállítja. Próbálja ébresztgetni, arra törekszik, úgy tűnjék, magától ébredt meg, manipulálja a nőt. Szaporodó vágyakkal manipulálja, csak hogy az túl mélyen alszik már.

Hátradől, zseneróz kényúr! – s mielőtt álomba merülne, nagyjából a következőkön töpreng (az nem szó, ha minden lépését ismerem, azt is el fogom érni, hogy olyankor is gondoljon valamit, amikor épp semmit sem gondolna):

- kéziratokat hajkurász, melyek egy nyelvről szólnak, a nyelvet keresi, *a h o l* az igazság igazság, a jó jó, a nem nem és ki tudja még mi van!;

- nem jutott előre;

- talán humbug az egész, természetes, ha így van, *a h o l* hazugság van, ott hazugság van és viszont; ez így nem hangzik elég kétségbeesetten!;

- vajha elég céltudatos, ravasz, kitartó lehetne ő!

hej, idő

Kikérem magamnak a vádakat, miszerint én ő volnék, s céloim a rejtőzködés. Mi közöm sincs hozzá! Regényíró sem vagyok, aki hőisével együtt, egyként éli át az eseményeket, így és ezért válva cinkosává . . .

hej, idő

A költő (*n é v*) manzárdban lakik, kicsi szobában, forró tető alatt, szegényesen, noha jól megy neki [az mi?]. Derékig meztelen, derekán, ha leül, vastag hurkák gyűrődnek, mintha lecsúszna a hája, ahogy a kölykök térdzoknijai. Ilyen kövér költő! – ennek valahogy nincs erre-felé hagyománya. Azért tud szárnyalni!

A szavak uralkodnak felettünk, uraltak vagyunk, drá-

ga barátom. Néha-néha, eső utáni rigófüttyben kikönyöklök a lehűtött bádognégyre, és elgondolkozom, hogyan juthattunk idáig. Szavaink nap mint nap változtatják jelentésük, önkényesen és kiszámíthatatlanul, akár és ezért kimondásuk következményei is. Nem vonhatjuk meg a határokat, reménykedhetvén, hogy nagyjából lehető lett tudni, mit jelent, nem, minden átfordulhat, lehet az ellenkezője meg egy nevető harmadik... Az értelem, barátom, a szavak alatt van, tiszta és hűs, akár a tavak mélye, s finom eleganciával a Skjoldeniére utalhatni... Olyan verset kell írni, amely nem szaporítja tovább a szót! A nagy költő nagy kezével megtöröli nagy homlokát, ilyen verset kell írni! Vág egy nagy grimaszt, legyint: sokszor, mondja, a megjelentetésnek nem azért van ára, mert gondot okoz, kedves barátom, hanem gondot okoz, ne jegyezze szavaim, mert áruba van bocsátva. (Eszerint: azért nem okoz gondot, mert nincsen neki ára.) Talán előbb fel kell készíteni a világot, ifjú barátom, hogy várja és félje jöttét.

A költő elhallgat, hosszú a csend. Csak a szű percegése töri át – sok-sok bárdolt oszlop, szomorú füstízű gerendák... Temérdek fejét megrázzván horkanva ocsúdik: én, barátom, csupádon egyetlen személyre bírok emlékezni, az én vagyok! De kerülném, hogy magamról beszéljek. A filozófusokat, e here népséget megvetem. Nézd meg, öcsém, kétszer ugyanazt a darabot, menj színházba, s a feltűnő változásokból torzítás nélkül kiokoskodhatsz az élet szeszélyes labirintjait. A nagy költő újfent elkalandozik, bűverejű tekintetében irdatlan terek világolnak. Fényt terít utamra...

hej, idő

Nem szereti a várost, a kövek forróságot lehelnek, a víz nem vívizű – minden oly efemer. A házban öreg nagybácsi lakik, háta hajlott, orra becsüng a szája elé, szeme viszont okosan ragyog. A szobában még mindig a nagy férfi odörjét lehetett beszippantani, kicsit ugyan manipuláltan: időről időre befüstöltek a hollandi dohányból. A szoba hatalmas, jár-kél benne egy keveset. Az való filozófnak, fogja karon az öreg régimódin, aki jól él, kicsit henyén, úgymond tejben-vajban, akit nem gáncsol-

nak unos-untalan – ilyen viszont nincs! Hanem akkor, mit tehet mást, merüljön alá, ugorjon a kellős közepébe, vesszen bele, feszüljön meg! Esélye: sorsa szépsége, vagyis ott fenn szépnek lenni! Az öreg elmésen, ódivatú lobogással beszél, igaz: általánosságokban. A kéziratokról nincs tudomása, a faggatózás eredménytelen, mi több: felkelti vele az agg haragját [„rímkényszer”]: a papírok közt turkálni nem fogsz!, rikácsolja nem várt erőszakkal.

hej, idő

Kezét szájára tapasztva lép be, a nő felpillant füzeiteiből, valamilyen magyarázatra vár. Herpeszem van, mondja a markából, a nő nem érti, kiabálva megismétli: HERPEZEM VAN! Azt meg mi a csudának reklámozod?! Mérlegelve van egy jó kis csetepaté.

Hová vezetnek útjaid, melyekről nem mesélsz, kérdi s állítja az asszony. Nem akar beszélni! Hirtelen tompa, üres és törékeny lesz, törékeny, mint a víz alatt *elroshadt* edények; vehemens, azonnali boldogságra vágyik. Nekem csak te vagy a célom, nyúlkál az asszony felé. Az nem nevet. A célt szeretni kell, mondja aktívan, s átkarolja a nem ellenkező nőt. A mindennapi gondok rabja, felesége, nem oldódik. Beszélni kezd hozzá, tereli a nőt, titkosan, akárha egy *szkipetár* idomár (bocsánat!), beszél, földalatti összeesküvőhöz hasonlatosan, aki csapatokat szervez, hogy majd azokat, társait, feladván kerüljön nyeregbe, immár a lépcsőfokként szolgáló, kiszolgált összeesküvés tárgyaként, de hol vannak már egykori társai, hol?, bűnöket kohol [„rímkényszer”] ő is, azokat töredelmesen bevallja az asszonynak, hát épp az asszony melletti lelki kulturálódásban hullt le szeméről a hályog! – az asszonya mosolyogva meghatódik a férfi áradó, fölös büntudatán, megmozdul, nem érdemellek, ront elő a férfi, a nő megfordul, viharosan magához vonja... Mindketten szeretik ezt a rosszacska színházat! Kicsi buta, suttogja a nő, nem haragszom, csinálhatsz akármit! Ez kétértelműen hangzik, persze oly jó ez a tágasság, lovat ad a férfi alá. Lovat adsz alám, nem félsz?, kérdi. Az asszony átkarolja, igyekszik mindenével befogni, beszőni, benőni, indázón behálózni, magába ágyazni (a polip száz karja volna az optimális!), *ezt a lovat neked*

kell meghódítanod, hékás! – mondja kajánul ágyhoz szorítva...

hej, idő

Ön remekül szórakozik, mindazáltal sokallja az irodalmat, az igényeskedő megjegyzéseket, a „mondatok dekadens svungját”! – nincs szándékomban önt befolyásolni, felkelteni részvétét, esetleg a tisztelet érzéseit. Ennél én sokkalta udvariasabb vagyok!

hej, idő

Rossz kedvvel várakozott az iskola előtt, a szél fújta ingét, széllel bélelt ingében, szemét lehunyva mosatta arcát a fénnyel. Közben azon töprengett, és ezt most szívesen kurziválnám, vagyis írnám *d ő l t* betűkkel: képes-e pl. arra, hogy hátat fordítson a szélnek. Erőtlennül kinyitotta szemét; nem csudálkozott volna, ha a játssi kis felhők között megpillantja a fényes tollú keselyűmadarat. (Olykor kedvem szeglik, amiért a külalakra nem kell hogy gondom legyen. Szívesen használnék pl. színeseket a tintaceruza helyett – nyelvem, e kezes állat, csupa kékség már! Önnek elege lett a sok gondolatjeltől a gondolatjelből! Én pedig úgy szeretem őket, telve vannak váratlansággal, olyanok, mint egy felegyenesedett kobra: hallani az áldozat üvöltését...)

Megérkezett a férfi, vérbő pasas, járás közben lágnyaklónak a mellei. Ingerülten válaszolgat, kivörösödik, felfelhorkan, akár egy otrombán ellenkező matróna. Ki mondta önnek, hogy barátom volt? Miféle kéziratok?

Ez a sok hazugság, ez a sok gyáva indulat faragatlanná teszi, már-már se szó, se beszéd faképnél hagyja, de előbb még összeácsol valamit: közös ismerősükre hivatkozik, aki szerint ő, a pasas, nyesegeti, nyesegeti ugyan a vadhajtásokat, de pusztán abból a célból, hogy nagyszabásún nőjenek! A férfi mintha kígyó marta volna meg, hirtelen fordulván horkant, vacak dühével alattomban támadó félelmét takarja. Én kérem régi mozgalmi vagyok, vagyok valaki, nehogy ilyesmit megírjon rólam! Rendben van, feleli, mielőtt az egész szcena hasznavehetetlenül szétpukkanna, de akkor ülünk be a gesztenyék alá, és beszéljen, beszéljen, az isten szerelmére!

Esze az volt, kezdi sörébe bámulva a férfi, zseni volt, nem csak a mi tájainkon, emellett azonban erkölcsileg fabatkát nem ért, egy cafka volt, eb farka alatt tisztessége, kígyó, sunyi, korcs! – ha pillanatnyi érdeke úgy kívánta, eladta a legjobb barátját, engem. Persze, azokban az időkben bizonyos korábbi előnyökért váratlanul le kellett adni a sápot... Amikor megpillantottam nívótlanul kacarászni sanyargatóim gyűrűjében, éreztem, túl vagyok azon a határon, ameddig férfiasan lehet viselkedni. Zokogva borultam elé, mire ő komolyan azt mondta: barátságunk jobban fénylik, mint valaha, csak tőlem mert elfogadni ekkora áldozatot, de nyugodjam meg, az idő nagy úr, mindent megold. Hát nem volt olyan nagy úr! Leköptem, mint egy szédült varangyot. Erre ő azt mondta, nincs birtokunkban az ítélkezés eszköze, talán tévedünk, ezért joga sem, legyenek hát türelemmel. Úgy éreztem a hideg kövön térdepelve, az ördög szól hozzám...

hej, idő

Olyan vagy, veti a szemére asszonya, mint az az alak, tudod, *nem jut eszembe a neve*, mondja, aki váltig erősgette, hogy egy fekete csík húzódik az égbolton.

Kap egy névtelen levelet, az írás indulatos, a megalázott tanárra gondol. Közlik vele a kéziratok birtokosainak *címét*. Talán minden megváltozik, gondolja.

hej, idő

Az öregasszony arcából a nagy férfi fényképről ismert arca néz ki. Öccsének nevezi, holott unokaöccse. A mi családjunk, meséli a szőlővel befuttatott teraszon, gyakran átállt az erősebb oldalára, s nyilvánvalóan nem minden esetben jött velünk az igazság is. Mézesdiót esznek almával, az asztalon likőrök és arany-tea, porcelán és ezüst, mérték és arány, meglepődik, hogy ebben a szürke kisvárosban, ahol az ünnep dínomdánom lenne, van tartás és emelkedettség, hol az elegancia valami máz, van fény, van stílus! Ám kényszerítetten sem hajtottuk soha a kényszerítő malmára a vizet, higgye ön el. Az asszony férje, valaha könyvtáros az egyetemen, göcögve fel-felnevet, tőpörödött kis öreg, diabetikus csokoládét

majszol, maszatos az álla, mintha kis *legyecskéje* nőtt volna; mikor sakkozik már velem? – kérdi. Az asszony sietve kezd beszélni, mondatai végére elfogy a szuflája. Öcsémet sokszor vádolták alakoskodással, *aperte* ki-mondva, árulással. Tudja, hogy van ez, aki eb ágyában született, az lerondítja az oszlopokat...

Sakkoznak, a sakkfigurák plüsstalpa szántja a csendet. A jó könyvtáros szerzetes és olajos kezű proletár egyszemélyben, így az öreg. Nem szabad elfelejteni, amit Lenin mondott: a könyvtárak nem egyszerű templomai a tudománynak, hanem műhelyei, a könyvek pedig a szocialista munka szerszámai. *Tud ön franciakulccsal bánni?*

Hagyja őt határok nélkül kószálni, türelmesen kivárja, míg a sok-sok köntölve bevett kanyar után mégis megérkezik: Nálunk maradtak valóban, sokszor elolvastam őket. Sokszor elolvastam, mielőtt mindent elégettem volna. Önöknek itt maradnak a könyveim, én is akartam vinni valamit; igen, oda...

Este, otthon, jegyzetfüzetében, a nagy férfi szignójával, reszkető kezű bejegyzést talál: a Tett nem szül megoldást, a tettek új gondokat szülnek – ezért az élet ismerete nem velük kezdődik, *az élet ismerete a szóéval kezdődik*. Mégis volna reményem?!

hej, idő

Nem csempészek be olyan mondatokat, amelyek az utókor számára, ha csupán ez maradna fel rólam, félreérthetetlenek volnának... Bizonyos mondatok, hát persze, valóban kiállnak a szövegből, ezek az ő mondatai...

hej, idő

Asszonya feldúltan fogadja, mi történt? Édes istenem, nem történt semmi különös, csak amíg itt álltam, olyan ijesztően viselkedett egy férfi. Karonfogja a nőt, elindulnak. Az, bökdösi oldalát asszonya, az, az!

Váratlan ötlettel futni kezd, semmit nem szól, szalad, csak időlegesen! – gondolja, de megpillantja a tömött bajszerű férfit, nem áll meg. Befordul egy udvarba, három kijárat van [„i=3”], azt választja, amelyik a folyóhoz viszi. Érti a víz s a homok illatát, megáll, szétnéz, elindul.

A víz szürke, fönt a csigolyáson túl, a szomorúfűzfákon túl, a görögdinnyés birtokon betontömbök támadnak. Ledobja cipőjét, nagylábujjával köröket rajzol a homokba. Megnyugszik. Nem bír egy szabályos kört csinálni.

Ül a homokban, bámulja a köreit, szeretne valamilyen tanulságot levonni. Mi történt? Valami elvész, eltűnése *hiánytszül*, mert a **hiány** szüntelen érzése hívta elő, aztán jön ő, oktondin meg akarván szüntetni – e hiány nem valamilyen egy helyre szorítókozó ür, nem csupán hézag a Tudomány építményében; *ehiány* megfoghatatlan, és mégis mindenütt jelen van, homok a szélben, s alkalmasint a legtöbb, amit elérhet, ha továbbadja, átörökíti, háruul, akire háruul! – ez így nem elég keserű! Hát ez történt, ez az ő története, nem csaták, tettek, döntések sora, *nem egy nagy história*, hanem ez: a HIÁNY folytonossága. Utána is **hiány** marad, hiába adta el ő is a lelkét!

Felpattan, felkap egy faágat, súlyos, csiszolt, fekete. Eszeveszetten hadonászni kezd, csapkod, ugrál, mint egy kamasz, homok spriccel körülötte. Pihegve megáll, felnéz, ki ellen forduljak? – kérdi. Lassan betűket rajzol a homokba, jó mélyen árkolva. AZ EGYETLEN HEJES ÚT – olvassa. Szemét lehunyja, lehunyt szemmel gyalogol a vízbe. Csak lábnyomai, ezek az *ártatlan* holmik maradnak utána!

hej, idő

Kérem, ne olvasson a vállam fölött, a vállamon át; amikor írok, szeretném egyedül érezhetni magamat. Kikérem magamnak, hogy ismét – – –